College van Gedeputeerde Staten
statenbrief

Aan Provinciale Staten
Statencommissie Ruimte, Groen en Water

DATUM	15 maart 2016	REFERENTIE	Ruurd Jonge Poerink
ONS NUMMER	81807478	DOORKIESNUMMER	3251
NUMMER PS	2016RGW30	E-MAILADRES	ruurd.jonge.poerink@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	Rapport	PORTEFEUILLEHOUDER	Krol

Onderwerp Statenbrief: Uitvoering initiatiefvoorstel Glasvezelverbinding buitengebied en kleine kernen

Voorgestelde behandeling: ter informatie

Geachte dames en heren,

Inleiding

Aanleiding
Op 7 december jl. hebt u het initiatiefvoorstel 'Glasvezelverbinding buitengebied en kleine kernen' aangenomen. In dat voorstel vraagt u ons college:

1. de zogenoemde witte vlekken (gebieden zonder snelle internetverbinding) in beeld te brengen,
2. een voorstel te doen welke mogelijkheden er zijn voor breedbandverbindingen in deze gebieden en op welke wijze dat kan worden gefinancierd en
3. te bekijken of er wellicht duurzamere en/of goedkopere alternatieven zijn voor glasvezel.

Essentie / samenvatting:
Wij hebben bureau Dialogic een rapport laten opstellen waarin de door u gestelde vragen worden beantwoord. Naast het opstellen van het rapport zijn er, mede naar aanleiding van uw initiatiefvoorstel, stappen ondernomen om enige al lopende initiatieven op het gebied van snel internet te bundelen. Dit betreft initiatieven van de beide AVP-gebiedscommissies (West en O-gen), de EBU, gemeente De Ronde Venen en de U10. Hiermee heeft bestuurlijk overleg plaatsgevonden.

De vragen worden in het rapport, kort samengevat, als volgt beantwoord.

1. GS opdracht te geven om te zogenoemde 'witte vlekken' in de provincie Utrecht te inventariseren.
Tot op perceelsniveau zijn de witte vlekken geïnventariseerd en op een kaart aangegeven (op klein formaat opgenomen op blz. 10 van het rapport). Het zijn bijna 14.000 percelen. Dit zijn bedrijven en huishoudens die momenteel geen toegang hebben tot een NGA-verbinding (Next Generation Access): een hoogwaardige internetverbinding.

2. *GS opdracht te geven om een voorstel te doen welke mogelijkheden er zijn voor aanleg van breedbandverbindingen in de betreffende gebieden en welke financieringsmogelijkheden hiervoor zijn (al dan niet in samenwerking met gemeenten en/of omwonenden en/of Europa).*

Om de witte gebieden in de Provincie Utrecht aan te sluiten op NGA, zijn er vier geschikte technologieën, afhankelijk van het type gebied. Voor het grootste gedeelte zal glasvezel de meest geschikte oplossing zijn. Er is hierop een aantal uitzonderingen: rond de kernen kan het uitbreiden van het netwerk van Ziggo of KPN een oplossing bieden. Voor een aantal afgelegen percelen is een draadloze oplossing het meest geschikt. Het gaat hierbij om een punt-multipunt verbinding of om een straalverbinding.

De Provincie kan op verschillende manieren de realisatie van NGA in het buitengebied bevorderen.

1. Qua strategische invulling kan zij kiezen voor een top-down of een bottom-up aanpak. Een top-down aanpak houdt in dat de witte percelen aangesloten worden middels een integraal plan. Dit kan door het ondersteunen van een bestaande marktpartij. Deze richting was tot voor kort niet mogelijk, maar er ontstaan nu kansen voor de top-down optie. Een bottom-up aanpak richt zich op lokale initiatieven die actief zijn in de Provincie, zoals die hiervoor genoemd zijn. In een bottom-up aanpak zorgt de Provincie dat deze lokale initiatieven een succes kunnen worden.
2. Wat betreft de intensiteit van het beleid zijn er drie vormen van ondersteuning: faciliteren, subsidiëren en investeren. Alle opties kunnen zowel top-down als bottom-up worden uitgevoerd. Bij faciliteren heeft de provincie een beperkte rol en probeert ze marktwerking te stimuleren. Bij subsidiëren gaat de provincie geoorloofde staatssteun verstrekken (typisch in de vorm van zachte leningen) om de aanleg van NGA te bevorderen. Bij investeren verstrekt de provincie marktconform vreemd of eigen vermogen aan de partij die NGA realiseert.

De totale kosten voor de realisatie van NGA in witte gebieden zal circa €42 miljoen bedragen. Dit wil niet zeggen de dat provincie ook dit bedrag moet uitgeven om NGA te realiseren. Zelfs in modellen waar de overheid een grote rol speelt, wordt het merendeel van de kosten gedragen door de markt. Een voorbeeld: in een gangbaar model betaalt een bewoner van het buitengebied eenmalig € 500,- en maandelijks € 20,- buitengebiedstoeslag bovenop de kosten voor een triple play-abonnement à € 50,- per maand. Provincies en gemeenten kunnen bijdragen aan de business case: Zij kunnen marktconforme leningen verstrekken, maar ook staatssteun verlenen door zachte leningen of een garantstelling (richting de BNG) af te geven. Europese projecten (zoals CLLD) hebben doorgaans beperkte toegevoegde waarde.
De kosten van alleen het faciliteren van bottom-up initiatieven worden geraamd op € 100.000,- tot € 250.000,-.

3. *GS opdracht te geven om naast glasvezel ook andere alternatieven te onderzoeken die wellicht beter, duurzamer en/of goedkoper zijn.*

Onder 2 is al aangegeven dat er naast glasvezel andere opties zijn. In de meeste situaties is glasvezel echter het meest duurzaam.

Resultaten bestuurlijk overleg met de lopende initiatieven
Tijdens dit overleg hebben de partijen geconcludeerd dat het gewenst is dat er in de hele provincie vraagbundeling gaat plaatsvinden, waarbij de aanpak zoals deze recent is gestart in gemeente De Ronde Venen als pilot kan dienen om ervaring op te doen. Om alle gemeenten te betrekken bij deze vraagbundeling is het voorstel van het overleg om op korte termijn tot een samenwerkingsovereenkomst tussen alle Utrechtse gemeenten en de provincie te komen. De partijen hebben de provincie gevraagd de regie te voeren.

Mede gezien de opzet van de pilot in De Ronde Venen en ervaringen elders in het land, ligt het in de rede om als provincie en gemeenten gezamenlijk de kosten te dragen van de vraagbundeling. Een eerste globale raming van de kosten hiervan komt uit op ca. € 1,5 mln. Uitgaande van een provinciale bijdrage van 50% komt dit neer op een bedrag van € 0,75 mln. Met het voeren van de regie over het gehele proces zijn eveneens kosten gemoeid. Daarmee gaan wij uit van een totaal bedrag bij deze provinciale rol van ca. € 1 mln. In beginsel zou dit gedekt moeten worden uit het budget Leefbaarheid en Kleine kernen. Hiermee resteert voor de overige leefbaarheids- en kleine kernendoelen nog € 1 mln. voor deze AVP-periode (€ 250.000,- per jaar).

Uiteraard gaan wij ook op zoek naar de koppeling aan datgene wat in het kader van Beter Benutten wordt gedaan. Ook bij de vervanging van VRI's in de gemeenten kan dit wellicht worden meegenomen.

Meetbaar / beoogd beleidseffect
Stimuleren van de aanleg van snel internet in het buitengebied en de kleine kernen.

Financiële consequenties
Kosten voor het opstellen van het rapport bedroegen ca. € 10.000,-. Dit is gefinancierd uit het leefbaarheidsbudget binnen AVP.
De kosten voor het vervolg zijn geheel afhankelijk van de rol die de provincie kiest.

Vervolgprocedure/voortgang
Samen met de lopende initiatieven provinciebreed komen tot een gezamenlijke aanpak van de vraagbundeling.

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten
Kennis te nemen van deze brief.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,

De secretaris,